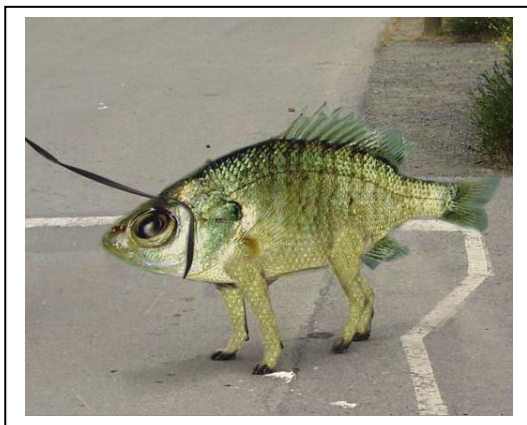

Fiske & Vatten

Sommaren kom, snabbt, då vintern plötsligt tog tvärslut. Vi hoppade över våren i år. När allt smälte fort som sjutton höll min damm på att ge sig. Den grunda tjälen under all tidig snö hade gjort att alla gnagare haft en mycket skön vinter, och då roat sig med att gräva kring i min dammvall. Så när vattnet sen steg, så sipprade det ut både här och där, och hotade med totalras. Men, det löste sig för denna gång, men nu måste jag göra något radikalt, då dammvallen sjunkit något sen anläggandet.

Men nu är sommaren här för fullt. Kräftorna har redan kläckt ut sina ungar, och knipungarna växer så fint.

Ånnaboda

Vårt arbete med vatten till snö tillverkning i Kilsbergen vid Örebro går framåt, men det går inte så fort. Det beror på att de är ett flertal intressen som ska tillgodoses. Det finns ett politiskt mål att sälja ut slalomanläggningen, som behöver snö. Det finns ett antal praktiska och tekniska frågor att ta hänsyn till, och det finns de miljöjuridiska aspekterna. Därtill finns det

en både direkt berörd, men även oberörd allmänhet, som också har synpunkter. Alla dessa aspekter, kan jag säga uppriktigt, drar åt helt olika håll. Men nu ligger allt i Miljödomstolens knä. Vi hoppas på en dom under sommaren, och att de tillstånd som söks, kommer att beviljas. Då kommer arbetet med rörledningar att sättas igång omgående.

Vallentunasjön

Den stora sjörestaureringen av Vallentunasjön genom trålfiske fortgår även denna andra säsong. Vi tycker att vi ser ett flertal tecken på att sjön går mot ett friskare, klarare och näringsfattigare tillstånd, helt enligt vår plan.

Vi börjar nu få allt bättre och skarpare mätdata, där vi direkt kan jämföra vecka för vecka, detta och förra året. Efter sommaren ska vi göra en mer detaljerad utvärdering, och med det som grund diskutera framtiden.

Projektet och fisket uppfattas som mycket positivt av boende och kommuninvånare. <http://www.vallentuna.se/sv/invanare/miljo-och-halsa/Miljo/Restaurering-av-Vallentunasjon/Aktuellt-i-projektet/>

Biomanipulering eller sjörestaurering

Intresset kring att restaurera sjöar ökar. Man ser allt mer att det finns en möjlighet att återskapa det som en galopperande övergödning, eller tidigare sjösänkning kan ha orsakat. Vad man vill göra är att försöka vrida tillbaks klockan och förloppet. Lyckas man får man ett klarare vatten, och en annan artsammansättning, bland fisk, bland växter, bland alger och bland småkryp.

Ofta kan metoden vara att reducera och omstrukturera fisksamhället, enligt principen ”rättan på repet...”. Mer rovfisk, och betydligt mindre vitfisk, så minskar vitfiskens betestryck på alla djurplankton. Dessa djurplankton ökar då kraftigt, och äter upp mycket av det som vi uppfattar som gröngrums, alltså massa olika arter av mikroskopiska växtplankton. För att skapa en tydlig och varaktig förändring bör vitfiskens reduceras med bortåt 80 %.

Men det kan finnas andra må också. Vi har ett uppdrag åt en Länsstyrelse att ta fram en restaureringsplan för en fågelsjö. Där vill man minska hela fiskfaunan, till förmån för fågellivet, så de fåglar som lever på vattenlevande insekter får en fristad. Då tittar vi på andra metoder än utfiskning.

Det har visat sig att då man gjort alla vanliga åtgärder kring utsläpp av näringsämnen, som bättre reningsverk, ta bort enskilda avlopp, och minska näringsflykten från jordbruket, behöver man ofta avsluta med att stoppa den interna cirkulation av näringsämnen som kvarstår. Här har vi ett antal metoder att arbeta med, och att tillsammans med främst våra finska vänner utveckla dessa för nordiska förhållanden.

Vi har ju kollegor i Finland som håller på med biomanipulering också. Detta fick jag från Klaus Berglund. <http://www.youtube.com/watch?v=iV7N-IFaMYs>

Fiskpassager

Det nya vattendirektivet har som mål att våra vatten ska få en högre och bättre status, vad gäller mänsklig påverkan. Därför ska man vid om- och nyanläggningar som berör vatten visa att det blir bättre än innan, eller åtminstone inte sämre. För att kunna påverka dessa frågor är det mycket viktigt för oss att få komma in tidigt i projekten. Det är en svår uppgift

att komma in strax innan en miljödomsökan ska lämnas in, för att bara snabbt fixa till nåt för fisken, då tekniker och byggare redan ritat, räknat och fastställt allt annat man vill göra.

När det gäller rinnande vatten ska det ofta till någon form passagemöjlighet för vattenlevande djur. Vi pratar nu om det som förut kallades laxtrappor, senare fiskvägar, numera faunapassager. Fisk, och andra vattenlevande djur ska alltså kunna vandra både uppströms och nedströms, utan skada.

Vi är inkopplade på två fiskpassager i dels Kinda i Östergötland, dels Örnköldsvik. I det ena fallet handlar det om att skona nedvandrande fisk från kraftverksturbinerna. Här har Kammarkollegiet gått in och krävt omprövning av en gammal vattendom. I det andra fallet handlar det om att skapa uppvandringmöjligheter för fisk förbi en befintlig damm.

Vunnen vattendom

Vi har för kunds räkning vunnit en prövning hos Länsstyrelsen. En mindre marina skulle byggas, alltså en småbåtshamn. Myndigheterna ansåg att bryggorna stal för mycket ljus, vilket skulle minska tillväxt och lekmöjligheterna för fisk. Men, tillsammans med kunden kunde vi visa att skuggningseffekten blir minimal, och inte stod i proportion mot den förändring som det blev av båtarnas skuggning. Därtill ökade ljusinsläppet av den vassklippning som skulle ske. Men, myndigheterna ansåg att ljus- och värmeförlusten av skuggningen tidigt på våren, var viktig. Då

Den som är rädd för våta fötter, är en dålig fiskare.
(Tyskt ordspråk.)

visade vi att med den för den årstiden mycket låga solen, reflekteras ända allt ljuset, och uppvärmningen från luften är det som har betydelse för vattentemperaturen.

Annat kring fisk och vatten

Försäljningsförbud gäller numera för all fisk som fångas i havet, av icke yrkesfiskare. <https://www.fiskeriverket.se/4.7ca0651812f2c1ea2848000540.html> Tänk vilka konstiga regler de hittar på! Hur någon ska kunna se om abborren eller gösen är fångad i Östersjön eller i Mälaren, kan man undra.

Fiskeriverket är nu bara ett minne blott. Verkets uppgifter förs till delar över till den nya Havs och Vattenmyndigheten <http://www.havochvatten.se/> Jordbruksverket och SLU.

SFFF har haft möte med intressanta föredrag. Alltså Sveriges Fiskerikarlförening. Se program och läs sammanfattningen, kanske sök medlemskap, på http://artedi.nrm.se/s3f/Abstract_program25maj%202011.pdf

De förändringar som skett i Lagen om Fiskevårdsområden, speciellt rörande att ta ut kontrollavgifter, framgår i <http://www.riksdagen.se/webbnav/index.aspx?nid=3911&bet=1981:533>

Är man intresserad av hur mycket subventioner yrkesfisket erhåller, kolla in rapporten <http://www.timbro.se/bokhandel/pdf/9175668130.pdf>

Fiskeresursgruppen F.A.S.T. har fått en ny hemsida kring sin verksamhet www.fiskeresursgruppen.se

★ Fiskekort: ett på ofta styvt papper utfärdat tillstånd för fiskare att - mot en måttlig avgift - förlora sina beten inom ett specificerat område.

När jag jobbade i Östergötland i veckan, såg jag stora grupper mel-lanskarv som låg och fiskade i Rängensjöarna. Dessa vatten var helt fria från skarv för ett par år sedan. Skarven utgör ett problem på flera olika sätt, och kläms mellan bevarandelagstiftning och direktiven för främmande invasiva arter. Döm själv <http://www.newsmill.se/artikel/2011/03/10/eus-skydd-av-skarven-en-milj-politisk-skandal>

Vill man läsa om intressegrupper som jobbar för ett sundare hav kan man surfa in på <http://theblackfishswe.wordpress.com/>

Följande länk går till en intressant rapport om hur Sveriges fiskevatten ägs http://www.agrifood.se/Files/AgriFood_Rapport_20113.pdf

Nya och pågående jobb

I dagarna inleder vi ett nätprovfiske i Svartån i Örebro, samt kontroll av de numera tre fiskpassager som finns.

En blivande fisketuristentreprenör får hjälp med att landa ett nyttjanderättsavtal med fiskerättsägarna.

Jag har hållit en intensivutbildning i fisketillsyn för ett skogsbolag.

Under sommaren inleds ett följeforskningsuppdrag i ett större projekt finansierat av Allmänna Arvsfonden.

Mina kollegor jobbar också duktigt:

- Flera större marksaneringsuppdrag pågår.
- Inventering av PCB i byggnader.
- Vår arbetsmiljökonsult jobbar med stoftmätning i inomhusluft.

På sommaren leker löjorna i stora stim så det spritter
De samlas i strömmen, i solens skarpa glitter
Intill står en liten gädda, men är för liten för löjan
Men en björkna passar på att äta rom uti höljan
Själv står jag intill, tittar på och förundras
Plötsligt kommer ålen, känner doften, simmar undan
Sommaren är livet, vi mår bra, vi blir glada
Ut i naturen, kolla fiskar, höra göken, gå och bada

Idag är det över tusen mottagare av detta nyhetsbrev, och det finns plats för fler. Har du tips på aktuellt innehåll, hör gärna av dig.

Vattenhälsningar och glad sommar!

Björn Tengelin

Bettorpsgatan 10
SE-703 69 Örebro
SWEDEN
Tel: (+46) 019-676 26 06
Mobil: 070-693 04 88
Fax: 019-676 26 29
bjorn.tengelin@structor.se

>(((((((°>¤<°))))))<

